

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาสาเหตุการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ มีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาปรากฏการณ์สาเหตุการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด และศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไข ปัญหาการกระทำผิดซ้ำดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อนำมาผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางให้กับครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขที่เป็นสาเหตุการกระทำความผิดซ้ำที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ กลุ่มที่กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 212 คนซึ่งแยกตามฐานความผิดจำนวน 4 ฐานความผิด ดังนี้ ฐานเสพยาเสพติด จำนวน 174 คน ฐานเสฟและครอบครอง 23 คน ฐานเสฟและครอบครองเพื่อจำหน่าย จำนวน 12 คน และฐานเสฟและจำหน่าย จำนวน 3 คน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 222 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากผู้กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด จำนวน 33 คน ซึ่งแยกตามฐานความผิด 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มฐานเสพยาเสพติด จำนวน 15 คน กลุ่มฐานเสพและครอบครอง จำนวน 10 คน กลุ่มฐานเสพและครอบครองเพื่อจำหน่าย จำนวน 5 คน และกลุ่มฐานเสพและจำหน่าย จำนวน 3 คน นอกจากนี้ ยังศึกษาจากเจ้าหน้าที่คุมประพฤติของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 43 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนครั้งที่กระทำความผิด อายุขณะที่กระทำความผิดแต่ละครั้ง ระดับการศึกษาสูงสุด

ส่วนที่ 2 สาเหตุในการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด ซึ่งแบ่งสาเหตุเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน และด้านลักษณะการกระทำผิด

ส่วนที่ 3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขสาเหตุการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลเอกสาร ตำรา วารสาร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำ ความผิดซ้ำ แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด แนวคิดเกี่ยวกับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แนวคิดของกรมคุมประพฤติ ข้อมูลทั่วไปของสำนักงาน คุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ บันทึกการสัมภาษณ์ผู้กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดซ้ำ ตลอดจนทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็น แนวทางในการดำเนินการศึกษา

ขั้นที่ 2 ศึกษาข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือต่าง ๆ วิธีการศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุการกระทำ ความผิดซ้ำในคดียาเสพติด ในเขตพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ให้ ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์

ขั้นที่ 4 นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวิจัยด้านการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาพร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้

ในการศึกษาในครั้งนี้ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบและประเมินเครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย

4.1 นางวราภรณ์ เปล่งแสง วุฒิการศึกษา ร.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์

4.2 ศส.ดร.ศิริ ถีอาสนา วุฒิการศึกษา ศษ.ด. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.3 นายอำนาจ เตือนนาดี วุฒิการศึกษา รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยอำนวยการบางเขน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลภาคสนาม โดยวิธีดังต่อไปนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสำนวนการสอบสวน ตำรา วารสาร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดซ้ำ แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด แนวคิดเกี่ยวกับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แนวคิดของกรมคุมประพฤติ ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ บันทึกการสัมภาษณ์ผู้กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด ผู้ปกครองผู้กระทำความผิด และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดซ้ำ ตลอดจนทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดที่อยู่ในสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 33 คน โดยจัดเตรียมคำถามแบบมีโครงสร้าง และไม่มีโครงสร้างเพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด รวมทั้งแนวทางป้องกันและแก้ไขที่เป็นสาเหตุดังกล่าว และสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10 คน เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับสาเหตุและแนวทางป้องกันและแก้ไขที่เป็นสาเหตุการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการเชิญผู้กระทำความผิดซ้ำ จำนวน 33 คน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดซ้ำ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 43 คน มีการตั้งประเด็นคำถามโดยผู้ศึกษาและผู้ช่วยเพื่อสนทนาร่วมกัน เปิดโอกาสให้มีการพูดคุย ชักถามและแลกเปลี่ยน เพื่อสร้างบรรยากาศของการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง ภายใต้กรอบหรือประเด็นการสนทนาที่กำหนดขึ้น และผู้ศึกษาและผู้ช่วยทำการจดบันทึกข้อมูลและบันทึกเสียงการสนทนาเพื่อนำมาถอดเทปในภายหลัง

การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ครอบครัว/บุตร การประกอบอาชีพ รายได้ สภาพแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัย และลักษณะที่อยู่อาศัย โดยการแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลสาเหตุการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งแนวทางป้องกันและแก้ไขที่เป็นสาเหตุการกระทำผิดซ้ำ โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การนำเสนอข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำเสนอข้อมูลส่วนบุคคลและสาเหตุ แนวทางป้องกันและแก้ไขที่เป็นสาเหตุการกระทำผิดซ้ำ โดยพรรณนาความ ได้แก่

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กระทำความผิดซ้ำ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ครอบครัว/บุตร การประกอบอาชีพ รายได้ สภาพแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัย และลักษณะที่อยู่อาศัย

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน และด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มผู้กระทำความผิดซ้ำในคดีอาชญากรรม และเจ้าหน้าที่คุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์

2.3 แนวทางป้องกันและแก้ไขที่เป็นสาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มผู้กระทำความผิดซ้ำในคดีอาชญากรรม และเจ้าหน้าที่คุมประพฤติจังหวัดบุรีรัมย์